

Strengere håndhevelse av anskaffelsesreglene

Håndhevelsesutvalget leverte 16. april 2010 sin utredning NOU 2010:2 *Håndhevelse av offentlige anskaffelser*. Utvalget legger i utredningen frem forslag om hvordan EUs nye håndhevelsesdirektiv (direktiv 2007/66/EF) bør gjennomføres i lov om offentlige anskaffelser med forskrifter. De nye reglene vil gi leverandører nye og betydelig mer virkningsfulle muligheter til å stanse brudd på anskaffelsesreglene. Dette nyhetsbrevet gjennomgår de mest sentrale endringsforslagene.

KARENSPERIODE PÅ 10-15 DAGER

For anskaffelser over EØS-terskelverdiene og for prioriterte tjenester foreslår utvalget en fast karenperiode som forbyr kontraktsinngåelse i en definert periode etter at leverandørene er varslet om oppdragsgivers tildelingsbeslutning. Karenperioden skal være minst ti dager ved elektronisk kommunikasjon og minst femten dager ved annen kommunikasjon.

For anskaffelser under EØS-terskelverdiene og uprioriterte tjenester videreføres dagens regel om at det skal gå "rimelig tid" fra meddelelsen om kontraktstildeling til inngåelse av kontrakten.

I karenperioden har oppdragsgiver ikke anledning til å undertegne kontrakten med den valgte leverandør. Dette skal gi andre leverandører tid og mulighet til å påklage oppdragsgivers tildelingsbeslutning.

SUSPENSJON AV ADGANGEN TIL Å INNGÅ KONTRAKT

Utvalget anbefaler at det innføres en bestemmelse om automatisk suspensjon av anskaffelsesprosedyren dersom en leverandør inngir midlertidig forføyning mot tildelingsbeslutningen. Dette er en nyskaping i norsk rett. Den innebærer at etter at retten har forkynt begjæringen for oppdragsgiver, kan sistnevnte ikke inngå kontrakt før tingretten har tatt stilling til om det skal gis midlertidig forføyning.

De nye reglene om suspensjon gjelder bare for anskaffelser over EØS-terskelverdiene og for prioriterte tjenester.

OPPHEVELSE AV INNGÅTTE KONTRAKTER VED ALVORLIGE BRUDD PÅ REGLENE

Utvalget foreslår at kontrakter som er inngått gjennom alvorlige brudd på innkjøpsregelverket skal kunne kjennes "uten virkning". Dette er også en nyskaping i norsk rett, og innebærer at en inngått og gyldig kontrakt kan bli satt til side. Den nye sanksjonen vil for det første kunne anvendes ved ulovlige direkte anskaffelser. Den vil også kunne benyttes ved andre grove brudd på regelverket, dersom de er skjedd i kombinasjon med brudd på reglene om karenperiode og suspensjon. I tillegg til eller i stedet for sanksjonen "uten virkning" skal oppdragsgiver kunne ilegges alternative sanksjoner i form av bot og avkortning av kontrakt.

Innholdet i dette nyhetsbrevet er kun en informasjonstjeneste fra Thommessen. Informasjonen er ikke ment å være en erstatning for juridisk rådgivning. Mottakere av dette nyhetsbrevet bør ikke basere seg utelukkende på denne informasjonen, men alltid søke profesjonell juridisk bistand. Thommessen tar intet ansvar for informasjon i nyhetsbrevet som skulle vise seg å være mangelfull eller uriktig. © 2010 Advokatfirmaet Thommessen AS

Utvalget foreslår at sanksjonen "uten virkning" bare innføres for anskaffelser over EØS-terskelverdiene og prioriterte tjenester. For anskaffelser under EØS-terskelverdiene og for uprioriterte tjenester skal kontraktens løpetid kunne avkortes og/eller oppdragsgiver skal kunne ilegges bot.

Det følger av forslaget at håndhevelsesorganet skal kunne velge hvorvidt en kontrakt skal anses "uten virkning" med tilbakevirkende kraft, altså fra signeringstidspunktet, eller om den først anses uten virkning fra det tidspunkt håndhevelsesorganet beslutter dette. Det vil imidlertid bare være adgang til å kjenne kontrakten uten virkning med tilbakevirkende kraft dersom kontraktsgjenstanden kan tilbakeleveres i vesentlig samme stand og mengde.

KOFAS ROLLE

Utvalget foreslår at de nye sanksjonsreglene skal håndheves at domstolene. Som en konsekvens av dette foreslår utvalget endringer med hensyn til den kompetanse Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA) er tillagt i dagens regelverk. Forslaget innebærer at KOFA igjen blir et rent rådgivende tvisteløsningsorgan uten kompetanse til å ilegge overtredelsesgebyr.

ANDRE ENDRINGER

I tillegg til de endringer i de norske anskaffelsesreglene som er påkrevd i lys av direktiv 2007/66/EF, har direktivet konsekvenser også for andre deler av dagens norske regelverk. NOU 2010: 2 behandler en del slike problemstillinger og inneholder enkelte forslag til konkrete endringer. Noen av disse omtales kort nedenfor.

Begrunnelsesplikten: KOFA har i sin praksis stilt strenge krav til den begrunnelse som oppdragsgiver gir for sin beslutning om kontraktstildeling. Utvalget gir uttrykk for at KOFA på dette punkt har gått for langt, og foreslår at kravene til begrunnelsen lempes. Videre foreslår utvalget at reglene endres slik at oppdragsgiver bare skal gi én begrunnelse, mens dagens regelverk medfører at det i mange tilfeller må gis to begrunnelser.

Vedståelsesfristen: Noen ganger tar anskaffelsesprosesser lenger tid enn forutsatt. Det kan i slike tilfeller oppstå behov for å forlenge vedståelsesfristen for tilbudene slik at denne ikke løper ut før kontrakt skal signeres. Utvalget foreslår derfor å forskriftsfeste adgangen til å endre vedståelsesfristen før fristens utløp. Videre åpner utvalget for at oppdragsgiver også etter utløpet av fristen kan forespørre leverandører om de fortsatt ønsker å fastholde tilbudene.

Offentlighet: I dag kan leverandører i medhold av offentlighetsloven kreve innsyn i hverandres tilbud fra tidspunktet for oppdragsgivers tildelingsbeslutning. Utvalget anser det uheldig at leverandører får innsyn i hverandres tilbud før kontrakten er signert, og anbefaler derfor at offentlighetslovens bestemmelse om innsyn i tilbud i karenperioden vurderes på nytt.

FORSYNINGSSSEKTORENE

Utvalget foreslår at de nye reglene om en fast karenperiode på 10-15 dager, suspensjonsplikt og sanksjonen "uten virkning" mv innføres også i forsyningssektorene. Utvalget gir imidlertid uttrykk for at disse endringsforslagene ikke får betydning for anskaffelser i olje- og gasssektoren som følger den alternative prosedyren i forsyningsforskriften kapittel 14.

Videre foreslår utvalget at det innføres regler som gir domstolene kompetanse til å beslutte midlertidig forføyning for å hindre overtredelser av anskaffelsesreglene i forsyningssektorene. Etter dagens regelverk kan det i forsyningssektoren bare ilegges en mulkt for å stanse slike overtredelser.

Innholdet i dette nyhetsbrevet er kun en informasjonstjeneste fra Thommessen. Informasjonen er ikke ment å være en erstatning for juridisk rådgivning. Mottakere av dette nyhetsbrevet bør ikke basere seg utelukkende på denne informasjonen, men alltid søke profesjonell juridisk bistand. Thommessen tar intet ansvar for informasjon i nyhetsbrevet som skulle vise seg å være mangelfull eller uriktig. © 2010 Advokatfirmaet Thommessen AS

HVORDAN THOMMESSEN KAN BISTÅ

Departementet har sendt NOU 2010: 2 på høring med høringsfrist 20. august 2010.

Thommessen har over femten års erfaring med regelverket for offentlige anskaffelser. Vi har i denne perioden bistått både oppdragsgivere som tilbydere/leverandører i saker hvor regelverket om offentlige anskaffelser og anskaffelser til forsyningssektorene har stått sentralt. Vi har gjennom disse sakene opparbeidet solid erfaring og kunnskap om anvendelsen av anskaffelsesreglene i ulike sektorer.

Vi bistår gjerne oppdragsgivere og leverandører som ønsker en bedre forståelse av hvilke konsekvenser de foreslåtte endringer i anskaffelsesregelverket vil ha for deres virksomhet. Vi kan også bistå oppdragsgivere og leverandører med å vurdere behovet for å inngi bemerkninger i høringsrunden, og med utformingen av høringssvar.

[NOU 2010: 2 kan lastes ned her.](#)

KONTAKTER

<i>Siri Teigum, partner – Oslo</i>	<i>ste@thommessen.no</i>	<i>T: +47 23 11 11 21</i>	<i>M: +47 90 91 23 55</i>
<i>Eivind J. Vesterkjær, partner – Oslo</i>	<i>eve@thommessen.no</i>	<i>T: +47 23 11 11 23</i>	<i>M: +47 90 96 68 43</i>
<i>Frode Elgesem, partner – Oslo</i>	<i>elg@thommessen.no</i>	<i>T: +47 23 11 14 13</i>	<i>M: +47 41 69 60 89</i>
<i>Fredrik Bockman Finstad, fast advokat – Oslo</i>	<i>fbf@thommessen.no</i>	<i>T: +47 23 11 14 25</i>	<i>M: +47 90 23 50 60</i>
<i>Thomas Sando, fast advokat – Oslo</i>	<i>ths@thommessen.no</i>	<i>T: +47 23 11 13 64</i>	<i>M: +47 95 12 63 44</i>
<i>Margrét Gunnarsdóttir, advokatfullmektig – Oslo</i>	<i>mgu@thommessen.no</i>	<i>T: +47 23 11 12 31</i>	<i>M: +47 99 72 49 20</i>
<i>Bjørn Alfred Immonen, advokatfullmektig – Oslo</i>	<i>bai@thommessen.no</i>	<i>T: +47 23 11 14 31</i>	<i>M: +47 95 22 52 14</i>
<i>Dagfinn Heradstveit, partner – Bergen</i>	<i>dhe@thommessen.no</i>	<i>T: +47 55 30 61 50</i>	<i>M: +47 97 14 65 52</i>
<i>Svein Aage Valen, partner – Bergen</i>	<i>sva@thommessen.no</i>	<i>T: +47 55 30 61 20</i>	<i>M: +47 90 13 87 97</i>
<i>Lars Kokkin Christiansen, fast advokat – Bergen</i>	<i>lkc@thommessen.no</i>	<i>T: +47 55 30 61 39</i>	<i>M: +47 91 59 91 78</i>

Innholdet i dette nyhetsbrevet er kun en informasjonstjeneste fra Thommessen. Informasjonen er ikke ment å være en erstatning for juridisk rådgivning. Mottakere av dette nyhetsbrevet bør ikke basere seg utelukkende på denne informasjonen, men alltid søke profesjonell juridisk bistand. Thommessen tar intet ansvar for informasjon i nyhetsbrevet som skulle vise seg å være mangelfull eller uriktig. © 2010 Advokatfirmaet Thommessen AS